

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes számára 10 kr.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

ISSEKUTZ JÁNOS.

Kiadó: Papp György, Gyulafehérvár

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda Gyulafehérvárt.

Hirdetések díjszabály szerint.

Az új középiskolai tanterv.

Az új középiskolai tantervet most közli a hivatalos lap a vallás- és közoktatásügyi miniszternek az összes főigazgatókhoz intézett rendeletével.

A tanterv a közoktatásügyi tanácsnak és a tanácskozásra felhítt szakembereknek hosszú tárgyalása után született meg. Első célja a miniszteri rendelet értelmezése szerint is, hogy a mindinkább panaszosabbá vált tulterhelésen könnyítsen; másodsorban pedig az volt a cél, hogy a nemzeti művelődés tárgyaira nagyobb súlyt fektessenek, a nemzeti szellemet kidomborítsák.

A tulterhelés ellen a következő intézkedések domborodnak ki a tantervben: a magyar-latín fordításnak mint végső célnak elejtése, a mi nem azt jelenti, hogy azért nem lesznek latinra való fordítási gyakorlatok. A tulterhelés elkerülése szempontjából cserélték fel a latin olvasmányokat; későbbre hagyván a tapasztalás szerint nehezebbeket. Együttal csökkentették a latin írásbeli dolgozatokat is. A latinra természetesen nagy súlyt fektet ez a tanterv is a gimnáziumokban; 6 óra lesz hetenkint a 6-ik osztályig; ebben és a 7-ben 5 óra, a 8-ikban 4. A matematikából a kevésbé lényeges részek elmaradnak. A fizikában a matematika csak a törvények kitejezésére fog szolgálni, de nem egy-szersmind levezetésükre.

A nemzeti tárgyak behatóbb tanítása végett a magyar irodalomtörténetre két esztendőre rendelt a tanterv a kapcsolata hozzá az irodalomtörténet tanítását ez írók behatóbb olvastatásával.

A történelmi tanításnak olyan módon kell történni, hogy nemzeti múltunkat a középiskola első osztályától fogva folyton ismertessék az ifjúnak, a mi a nemzeti öntudat megerősítésére nézve rendkívül fontos. Régen kellett volna már. Történik ez nemcsak a pragmatikus előadással, hanem olvasmányok alakjában és a magyar történet elbeszélő tárgyalásával, továbbá és a magyar

tételemmel a világtörténet keretébe való szerves beillesztésével. Az első és második osztályban történelmi olvasmányok lesznek, a 3. és 4. osztályban marad a magyar történelem, s a magyar történelem kapcsolatban fog állani a világtörténelemmel a 8-ik osztályig; a 8. osztályban a magyar nemzet története az állami élet fejlődésének ismertetésével fog taníttatni, egyúttal Magyarország jelenlegi politikai, gazdasági és műveltségi állapotának ismertetésével. Nagyon helyes és szükséges, hogy a történelemmel a földrajzi ismeretek ismétlése kapcsolatban maradjon. Fontos az is, hogy hazánk földrajzát behatóbban tanítsák, mint az eddig történt. Mert bizony földrajzi ismereteink hiányosak voltak.

A görög nyelvpótló tárgyakra nézve ismerik olvasóink magunktartását; most sem helyesíthetjük, hogy a tanulók egyrésze nemcsak hogy nem tanul görögül, hanem ismét két alosztályra oszlik, vagy rajzol, vagy olvas; holott a rajznak általánosnak kellene lennie, kivált mikor annyira hangsúlyozzuk a művészeti oktatás szükségét is.

A természetrajzi oktatás tárgyait is másképpen osztja be az új tanterv. Újítás még az is, hogy a természetrajzi tanításnak előkészítő tanfolyama lesz, a mit nemcsak a szakférfiúk helyesíthetnek, de mindnyáján, mert ezzel nemcsak felkelik a gyermek érdeklődését, de meg is könnyítik későbbi feladatát.

A modern nyelveknél a főszempont a gyakorlati lesz; a szabadkézi rajznál pedig nemcsak díszítményelemeket, hanem természeti tárgyakat is rajzolnak a valóság után.

A tantervnel különben egy más szempont is lebegett a megalkotók előtt. Az egységes középiskola problémája. Immár különbség csak a latin, francia nyelvi kémia és a rajz tekintetében van a két fajta középiskola között.

A testi nevelésre nézve fontos, hogy a szertornázásnak már nem lesz oly uralkodó szerepe, hanem a játék nagyobb tért nyer s külön játékokra lesznek;

erre nézve azonban most még több helyen a helyi nehezségeket kell elhárítani.

Az új tanterv már a jövő iskolai évben életbe lép, az átmeneti intézkedések figyelembe vételével.

IRODALOM.

* **Az akropolisról.** az építőművészet legnagyobb remekeinek színhelyéről készült legújabb felvételek birtokába jutott most a magyar közönség. Három templomot épített itt Periklész, a Parthenont, minden épületek közt a legtökéletesebbet, mely valaha a föld hátán állott, az Erechtheiont és a várba vezető Propylaiákat. A Parthenon fölséges csarnoka ma rom, de romjaiban is legnagyobbyszerűbb alkotása az emberi tevékenységnek. Remek dór oszlopai több darabból vannak összeróva, de oly simán, hogy észre nem lehetett venni a toldásokat. Ma, mióta a törökök löporraktárnak használták, fölrobbant a csarnok, oszlopai egy része darabokban hever szerte-szét, de a még álló oszlopok összeróvása oly pontos, hogy találkozásuk vonalába a legfinomabb angol tű hegye sem hatolhat be. Aláítólag vízzel csiszolták ily simára össze. — Az építő művészet legnagyobb diadalát aratta e műben, de a legnagyobb számítások árán jutott hozzá. Oly megdöbbentő, a művészeti hatás annyi fogásával építették, mint eddig egy épületet sem. Lépcsői hosszategyűlők irányában domborúak, annyira, hogy ha valaki a hosszú lépcső egyik végén megáll, a másik végétől csak térdig látszik meg. Miért? — Mert a hosszú sík vonal homorúnak tetszik; azért a görögök domborúnak faragták a lépcsőket, hogy épen egyenesnek lássanak. Az épület pompás képei a Nagy Képes Világtörténetben jelentek meg, melynek 31-ik füzetében héten látott napvilágot. A 12 kötetű tervezett nagy munkát Marezali Henrik egyet. tanár szerkeszti, s a legkiválóbb magyar szakemberek írják. A II. kötet, mely a görögök történetéről szól, Gyomlay Gyula nevét viseli homlokán. Egy kötet ára 8 frt. Egy füzeté 30 kr. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek Budapest, VIII., Üllői-út 18.) és bármely hazai könyvkereskedésben.

* **Az állomásfőnök regénye.** Besztrőczy Szaniszló állomásfőnök reménytelenül szerette a gazdag régále-bérlő leányt, Juliskát. A leány apjának Besztrőczy ellen az volt a fő kifogása, hogy beteges. És az állomásfőnök annak is látszott. Erősen megfogyott, nehéz köhögés kizozta s azonkívül folyton lehangozt és szomorú volt, jelétül annak, hogy nem egészséges.

TÁRCZA

Gyötrellem.

Arczom halvány, mint a hold az égen,
Szívem, mint a fagyos föld — rideg.
Bánat ül szememnek bús tükrében,
Ninesen rá szó, mennyit szenvedek.

Zugj te szélvész, szakgassad a fákat,
Törj, rombolj a házak tetején,
Tán ha hallom zugó pusztításod,
Kinjaimat elfelejtem én.

Szállj sötét éj, szállj a néma földre,
Vond rá át nem látszó lepledet,
Tán nem látom annak kegyetlenségét,
Kit kimondhatatlanul szeretek.

*

Csak hiába szélvész ordítása,
Az éj csak hiába oly sötét,
Nincs mi oszszá, nincs mi elszéleszszé
Bánatomnak oly sűrű ködét.

Oh reménység, szállj a szív sebére,
Oh, enyhítsd bus panaszaikat.

Oh, ne késsél, csak egy percnyi késés,
S meg lesz ölle keblemben a bit.

Marossy László.

A nikotin betegei.

A dohányzás, ha mértékkel élvezzük, fokozza az étvágyat, fejleszt a munkakedvet, javítja az almot, kellemesen izgatja az idegrendszert, élénkíti az agyműködést, gyorsabbá teszi a gondolkozást, sőt konzerválja

a fogakat is. Ha azonban az ember mérték nélkül él vele, a beteges tünetek egész sorát idézi elő szervezetében.

A túlságos dohányzás megrontja a szemet, krónikus garathurutot okoz, renyhévé teszi a gyomor- és bélműködést, sőt megmérgezi az idegrendszert is.

A mértéktelen dohányzás okozta baj első jelei közé tartozik, hogy az illetők hamar időben, továbbá reggeli és esti szürkületkor sokkal jobban látnak, mint világos nappal. Nappali világításnál alig tudnak olvasni, szürkületkor pedig még a legapróbb betűket is kitűnják silabizálni. A nikotin-mérgezés előrehaladtával a látás mindinkább gyöngül, úgy, hogy végül már a színeket sem tudják megkülönböztetni a nikotin betegek. A fehé, kék, vörös és zöld színeket összetévesztik és utóbb már annyira fokozódbatik a szembe, hogy örökösen sötét foltok lebegnek a szemek előtt. Jellemző vonása azonban ennek a betegségnek, hogy teljes vaktságot sohasem okoz.

A mértéktelen dohányzással járó krónikus garathurut örökös köhécseléssel és kellemetlen égető érzéssel jár együtt. Különösen reggel kinozza a beteget és órákig is eltart, míg tőlük megszabadul.

Különösen veszélyes a nikotin a gyomornak, melyet annyira megvisel, hogy betegek napokon, sőt heteken át alig esznek valamit. Ennek a természetes következménye, hogy a betegek nagyon lefognak, reszketés áll kezükbe és a lábukba, aruk színe nagyon sápadt, ámatlanságba esnek és elvesztik jókedvüket. Többnyire a férfi korban levőket sújtja a baj és pedig kiválóbb mértékben azokat, kik szellemi munkával vannak elfoglalva, vagy egyébként keveset mozognak. A statisztika biz nyitja, hogy a nikotinmérgezés leginkább a tanítók, papok, írók és hivatalnokok között szedi áldozatait.

A baj okozója természetesen a dohányban lévő

nikotin, a mely, ha nagyobb mennyiségben jut be a szervezetbe, bizonyos idő múltával megmérgezi azt. A legfontosabb kérdés, hogy mennyi dohányzást bír le egy szervezet a nélkül, hogy a nikotin mérges hatása felülkerekedjék különben üdvös hatásán. Erre a kérdésre nem könnyű a felelet, mert sok függ az egyéni szervezettől, ellentálló képességétől és attól, hogy mennyire szokta már meg a dohányzást. Általában azonban az a helyes utmutatás, hogy a gyengébb szervezettű ember kevesebbet dohányozzék, mint az erősebb szervezettű és a ki nem bírja az erősebb dohányzást, vagy mondjon le egészen róla, vagy pedig csak olyan dohányt szívjon, melynek nagyon kevés a nikotin tartalma.

A nálunk használatos dohányfajok nikotintartalma egytől hét százalékig fokozódik. Az olesó dohányok közt van olyan is, melynek nikotintartalma két és harmadtól százalék közt váltakozik, a középminőségűeké másféltől két százalékig terjed, a havanna szivaroké pedig három százalék. A jobbminőségű fajtából, akár szivar, akár pedig dohány legyen az, husz grammnál nagyobb súlyú mennyiséget csak nagyon kevés ember szívhat el naponta egészségének nagyobb megkárosodása nélkül, mert a nikotinmereg, ha nem is hat közvetlenül, összegyűl a szervezetben és akkor mutatja ki káros voltát, mikor már alaposan befészkelte magát az organizmusba.

Bajos azt is megállapítani, hogy mennyi szivart szívhat el naponta, a nélkül, hogy passziójának kellemetlen utóhatásai legyenek. Első sorban függ ez a szivarok minőségétől, illetve nikotin tartalmától, az egyéni ellentálassi képességtől. A drága havanna-szivar általában véve több nikotint tartalmaz, mint a közönséges, és tán ez az oka, hogy a gazdag emberek közt több nikotinmérgezési eset fordul elő, mint a szegények sorában. A ki azonban tart az egészségére, sem a drága,

Már-már öngyilkosságra határozta el magát a revolverét zsebébe tette. Ekkor történt, hogy állomásán keresztül robogó gyorsvonat egyik kupéja ablakából a „Mátyás Diák“ egy száma repült ki s Besztróczy lábai elé esett. Az állomásfőnök önkénytelenül az élezlap utána hajolt, fölvetette és olvasni kezdte, a minnek az volt a következménye, hogy az eddig bús ember nevetni kezdett s az életet megkedvelte. A helyett, hogy öngyilkos lett volna, a „Mátyás Diák“-ra előfizetett, a mi azt jelenti, hogy ettől kezdve mindig vig volt. A jó kedv csodás hatással volt rá. Megerősödött, hizni kezdett, szelímes lett s olyan kedvező változáson ment át, hogy a regále-bérlő negyed év múlva szívesen hozzáadta Juliska leányát. Az esküvő mostanában ment végbe s egy boldog párral megint több van. Besztróczy most minden ismerősének azt ajánlja, hogy a „Mátyás Diák“-ra előfizessen hozzá téve, hogy az előfizetési ára egy negyedre 1 frt 50 kr., s hogy kiadóhivatala Budapesten, Sarkantyus-utca 3 szám alatt van.

Ujdonságok

Gyulafehérvár, 1899. június 29.

— **Lapunk t. előfizetőit tisztelettel kérjük, hogy a harmadik évnegyedre (július-szeptember) előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek. A lap előfizetési ára egy negyedévre 1 frt, mely összegért a lap helyben házhoz hordva, vidékre postán küldetük meg. A kiadóhivatal.**

— **Majoros (Mayer) Emil** tanárjelölt, lapunk munkatársa és szorgalmas tárczaírója f. hó 1-én eltávozott városunkból. Távozása nagy veszteség lapunkra nézve, a melynek egy hosszú éven át minden szabad idejét szentelte. Majoros Emil úr már a második munkatársunk, kit tanulmányainak folytatása elszólitott körünkől. Tauber Kornél úrnak töltötte be lapunknál elfoglalt helyét igen méltóan s míg mi egyrésről bár örvendünk a két derék ifjú célhoz közeledésének, másrésről sajnálattal gondolunk a veszteségre, mely távozásukkal érte lapunkat. Igéretet tettek azonban, hogy ezután is felkeresik lapunkat becses munkájokkal, minnek beváltása elé örömmel tekintünk.

— **Halálozás.** K. Szentmiklósy Nagy Gyula m. kir. pénzügyi titkár folyó hó 1-én 45 éves korában elhalt, özvegyet és két gyermeket hagyva maga után. Temetése folyó hó 4-én nagy részvéttel ment végbe Nagy-Enyeden.

— **Elhalasztott mulatság.** A gyulafehérvári Lövész-Egylet nagy előkészületeket tett a múlt vasárnapra hirdetett nyári muláságának sikere érdekében, s mikor már minden rendben volt, s az érdeklődés is nagy hullámokban mutatkozott, egyszerre csak elborult az ég, vésztfjósó szél kerekedett, egy-két hatalmas menydörgés után megnyitlak a terhes felhők zsilipei s esett egy teljes órán át olyan zápor, mely nemesak a mulatságra készülő közönséget kényszerítette az otthon maradásra, de az utcákat is teljesen járhatlanná licskolta. Mit lehetett volna tenni egyebet, mint leszerelni a megázott díszítést, bepakkolni ösbudavárának gazdag

sem pedig az olcsóbb fajtájú szivarokból ne szivjon el többet ötnél vagy hatnál.

Mikor a nikotinmérgezés kezdő tünetei mutatkoznak, nem tanácsos azonnal felhagyni a dohányzással és a szivarozással, mert a megszokás még a nikotin-mérégből is bizonyos tekintetben szükségét csinálhat, melylyel hirtelen szakítani egy kicsit veszedelemes. Szakasztott olyan az, mint az ópiummérgezés, melynek gyógyítása a fokozatos csökkentést megköveteli. Nagyfokú idegességet, testi és lelki nyugtalanságot, álmatlanságot és étvágytalanságot idézne elő a megszokott élvezet hirtelen abbahagyása, miért is nagyon ajánlatos ha lassankint elszoktatjuk magunkat tőle.

Egyenkint szemügyre véve a nikotinmérgezés és általában a dohányzás által okozott bajokat, a következő rövid utmutatással szolgálhatunk: a kinek a látását támadta meg a nikotin és dohányfüst, éljen azzal, az elővigyázattal, hogy ne dohányozzék zárt helyiségben, a hol összehúzódnak a füst. Olyan szobát válasszon melynek levegője tiszta, világítása pedig egyenletes. A ki garatburutban szenved, kövesse szintén ezt a tanácsot, de azonfelül napjában háromszor vagy négyszer öblítse ki a torkát sósvízzel, reggelenként pedig igyék szelterszvizet. Mikor emésztési zavarokat okoz a dohányzás, sok mozgás ajánlatos és hosszabb tartózkodás olyan helyen, a hol hide és friss a levegő. Azonfelül használjon a beteg hetenként kétszer 28 fokos fürdőt és szedjen vasceppeket. Ezekből meg is fog javulni az étvágya, visszatér a testi és a lelki ruganyossága, minen folytán elég erős lesz arra is, hogy fokozatosan le mondjon adohányzásról.

választékú árúit s kihirdetni, hogy a mulatság kedvezőtlen idő miatt a jövő vasárnapra halasztott el. A rendező bizottság valóban sok áldozatot hozott e mulatság érdekében; megérdemli tehát, ha a közönség minél tömegesebb részvételt fog tanusítani a jövő alkalommal, ha ugyan az időjárás megint nem fog zavarólag közbelépni.

— **Városunk képe** megváltozott a főtéren és a mellékutczákban felállított villanyvilágítást szolgáló hatalmas oszlopok által. A villanytelep is már nem sokára elkészül s midőn rövid idő múlán megnyulnak az éjszakák, városunk csak amúgy fog ragyogni az éjsötétjében. A fáma ugyan arról süttog, hogy csak minden harmadik-negyedik-oszlopon fognak világosságot gyújtani s így nálunk is inkább nagyobb lesz a füst, mint a tűz. Majd meglátjuk.

— **Nyilvános zenevizsga.** Junius 30-án délután 3 órakor tartatott meg Oppenheimer Leontin zongoratanárnő zenevizsgája, mely alkalomra a „Hungária“ diszterme zsufolóság megtelt előkelő fényes közönséggel, s frenetikus tapssal adott elismerésének kifejezést.

Minden egyes piéce eljátszásánál azonnal meglátszott a tanárnő fáradhatatlan kitartása, kitűnő vezetése és lelkiismeretes oktatása.

Bámulatos finomsággal és helyes felfogással játszotta Perl Olga k. a. Jerkovits: Impromptuját. Finom kis ujjacskaí nagy gyorsasággal szaladtak végig a billentyűkön és oly otthoniasan érezte magát a nagyszámú közönség, előtt mintha sejtette volna, hogy mindenki szimpátiával hallgatja végig játékát.

Szép reményekre jogosít Muntean Cornél ur játéka. Cobbi: Waffentanz Solimánját szinte perfect technikával adta elő. Kiséretet Oppenheimer tanárnő maga végezte. Mintha a sok apró gyöngye újú „művészek és művésznők“ után egy egész más hangszert állott volna előttünk. Élvezetes volt játéka és ha még továbbra is ennyi szorgalommal folytatja, nevével még gyakran fogunk találkozni.

A kisebbek között roppant kedvesek voltak: a Mendel nővérek, kik fejből játszottak négy kézre valami „Waidmannlust“-ot. Mit várhat tőlük az ember nagyobb korukban, ha már most 7-8 éves kis lányok ilyen kitűnő emlékező tehetséggel bírnak. Nem kevésbé tettett a kis szöske Springer Sarolta, ki már szólót nem produkált, de tehetsége és kedve a zenéhez azonnal kitűnt. Sugárzott kis arca, ha kedvenceéhez a zongorához ültetett.

Igy látnunk ott sok ilyen kis lánykát és fiút, kiknek lelke éppen olyan fogékony, mint a jó talaj a mag bevetésére és miután volt is, ki ügyesen elvesse, a kitűnő eredmény elmaradhatatlan volt.

Említésre méltók: Birnfeld Fanny, Petri Emma, Faludi Piroka, Schuller, Neugebauer T., Jonás Rezső, Krizsevsy R., Váradjai Glück Andor, Perl Margit, Hayn, Knopf, Mayer, Stern, Weisz stb.

Különösen tetszett Liszt: Rhapsodiája, melyet a Perl nővérek játszottak. Nagy munkába vágta fejazóját mindakettő, ha e nagyon nehéz darab eljátszására szánták magukat. De mondhatom megállták a sarat és csakis dicsérőleg lehet róluk megemlékezni.

Végül még a Melodramáról is akarok pár szót rni, melyet Kossieru Látitia adott elő szép gyakorlattal — nehéz munka után lehet ilyen eredményt felmutatni. Játéka kelemen hatott a közönségre.

De nem is maradt nyom nélkül a tanárnő buzgó fáradalma sem. 20 tanítványa, kik kiváló szeretettel ragaszkodnak anyagi jóságú tanárnőjükhez, kifejezést adtak hálájuknak egy remek ajándékban és emlékbeszéd kíséretében. Oppenheimer Leontin tanárnő meghatva e gyengéd figyelem láttára, alig birt szólani, de meglátszott rajta, hogy végtelenül jól esik neki ez az elismerés és fáradhatatlan szorgalma jutalmának tekintette azt. A közönség is többször megéljenezte a jeles tanárnőt és percekig nem szűnő tapsban részesítette őt. Meg is érdemli, sőt még többet is, mert a hazáért is sokat tesz. Honleányainkban felkelti a nemes és a szép iránti érzéket, a mi az erkölcsre nagy hatással van.

A műsor a következő volt:

1. Melodráma, előadta: Petri Emma: Der Blumen Rache. 2. hat kézre: Mendel Clara, Mendel Serena, Hayn Josi: Valse. 3. négy kézre: Schuller Margit, Knopf Regina: Das Echo im Gebirge. 4. négy kézre: Váradjai Glück Andorka, kísérté Oppenheimer: Herzblütchen. 5. négy kézre: Mayer Jenő, kísérté Oppenheimer: Lustige Postillen. 6. hat kézre: Springer Sarolta, Knopf R., Hayn J. Gavotte. 7. négy kézre: Mendel nővérek: Weidmannslust. 8. hat kézre: Váradjai Glück Andor, Mayer Jenő (Oppen. L.) Pas Redoublé. 9. négy kézre: Jónás Rezső (Oppen. L.) Zitter klänge. 10. nyolez kézre: Faludy Piroka, Springer S., Stern I. Weisz E.: Mitzi Kätzchen. 11. két kézre: Perl Margit

k. a. Zigeuner mädchen. 12. négy kézre: Birnfeld Fanny (Oppen. L.) Evangelimann, 13. hat kézre: Krysewsky R. Jónás R. (Oppen. L.) Türkischer Marsch. 14. két kézre: Petri Emma Campanella. 15. négy kézre: Perl nővérek: Rhapsodia. 16. nyolez kézre: Muntean C., Petri E., Neugebauer T. Krisewsky (Air Louis XIII.) 17. hat kézre: Weiss E., Birnfeld F., Sebuler M., Schneeglöckchen; Schubert: Ständchen.) 18. két kézre: Perl Olga k. a. Impromptu, 19. hat kézre: Springer S., Stern I., Faludi P. Glocksenspiel. 20. két kézre: Muntean Kornél: Polonaise; Jungmann: Chansonette. 21. nyolez kézre: Krisewsky R., Neugebauer T., Petri E., Weisz E. Prophet. 22. négy kézre: Muntean K., (Oppen. L.) Soliman. 23. Melodrama: Cosieru Látitia k. a.

Végül nem hagyhatjuk említés nélkül azon körülményt, hogy Munkácsi Zsigmond úr a termet díjlatul engedte át a vizsgára és hogy Faludi S. úr a terem izléses feldíszítéséről gondoskodott. Ezt azért említjük fel, mert jól esik a tudat, hogy városunkban is vannak férfiak, a kik a művészet iránt érdeklődnek. Ha így haladunk minden tekintetben: Gyfehérvár nem volt, hanem lesz.

— **Köszönet.** Azon emberbarátoknak, a kik egy 80 éves agz tanító részére 15 frtra rugó segélyezéshez oly áldozatkészen hozzájárultak, fogadják e helyen a humanitás nevében köszönetünket. Hozzájárultak: Bervei Jónás A. 2 kor., Dr. Mayer Ö. 2 kor., Glück R. 2 kor., N. N. 40 fil., Körner József 80 fil., N. N. 60 fil., N. N. 40 fil., N. N. 60 fil., W. 60 fil., R. H. 1 kor., Cz. J. 1 kor., Springer D. 1 kor., N. N. 40 fil., Székula 1 kor., Duldner kántor 40 fil., N. N. 80 fil., Reisz A. 40 fil., Glück 1 kor., Schuller 60 fil., Haas 1 kor., Bródi 1 kor., N. N. 40 fil., Fuchs N. 1 kor., Baruch D. 1 kor., N. N. 40 fil., N. N. 40 fil., Weisz S. 40 fil., N. N. 20 fil. Sz. Manó 40 fil. Dr. Elekes 1 kor., Dr. Gál 1 kor., Dr. Tért 1 kor., Lányi 50 fil.

— **Szász-Sebesen** a Nemzeti Szövetség tagjai a minap tartották meg június havi társas összejövetelüket, mely alkalommal Sió Ferencz magyar recitátor szépen sikerült monolog- és szavalati előadást tartott.

— **Az idei termés.** Aggodalommal és reménnyel telve várakozik a magyar gazdaközönség az idei termésre. Egy esztendő munkájának gyümölcse forog koczán. Minden hír, a mely a vetések állásáról felmerül, őt érdekli első sorban és ép ezért érthető is az az izgalom, a melylyel az országban mindenütt a termésbecsléseket és a vetésekről szóló jelentéseket várják. A földművelésügyi miniszterium nagyjában megfelel a közszükségletnek, a mikor bizonyos időközben összerített jelentést ad ki a vetések állásáról azon tudósítások alapján, a melyek a gazdasági tudósítóktól érkeznek hozzá. Csakhogy ezek a jelentések nagyon is általánosak, nem elég részletesek. Nem adnak felvilágosítást arról, hogy az egyes gabonatermő gőcpontokon milyen termés várható. Pedig a részletesek ismeretéből lehet csak igaz képet alkotni az egészről. A várható bazatermés 40 millió métermázsára rug. Ez a becsés megaladja a hivatalos termésbecslést, a mely köztudomás szerint mindig sötétebben festi a helyzetet. Legjobb a becslés a Duna bal partjára nézve, a hol holdankint átlag 8-49 mm. várható. Az országos átlag 7-25 mm., a mi jóval meghaladja a tavalyi eredményt.

— **A vidéki tanítók fizetése.** A „vidéki tanítók egyesülete“ egyetértve a városi tanácsokkal, a fizetési osztályzatra vonatkozólag javaslatot nyújtott be a vallás és közoktatásügyi miniszteriumba, mely a közel jövőben jóvábagyatik. Ha megtörtént, akkor a vidéki városok tanítóit a következőképp fogják díjazni: Tanítók a III. osztályban 500 frt alapfizetés, 100 frt lakbér, a II. osztályban 600 frt alapfizetés, 150 frt lakbér, az I. osztályban 700 frt alapfizetés, 200 frt lakbér. Tanítónők a III. osztályban 400 frt alapfizetés, 50 frt lakbér, a II. osztályban 500 frt alapfizetés, 50 frt lakbér, az I. osztályban 600 frt alapfizetés, 100 frt lakbér. Az 1893. év óta a város szolgálatba lépett tanítók mindössze az előléptetés mellett öt korpótlékot érhetnek el. A legmagasabb elérhető fizetés tehát tanítók részére 1150 frt, tanítónők részére 950 frt.

— **Nyári veszedelmek.** Nyáron nagyon gyakran előfordul, hogy zivataros időben a villám egy-egy embert lesújt vagy rekkenő hőségben napszúrás éri a napon foglalatzkodót. Nos, eme nyári veszedelmek ellen egy orvosi munkatársunk a következőket ajánlja: A villámsújtott beteget hanyat fektetjük, ruháit, nyakendőjét felbontjuk, fejét és nyakát hideg vízzel locsoljuk s ha nagyfokú a kábultsága, a lélegzés mesterségesen indítandó meg. — Ugyanez az eljárás követendő napszúrásnál is. A napszúrás rendesen nyáron fordul elő, midőn valaki a nagy forróságban erőltetett munkát végez, a nap tüzeinek sokáig kitéve áll vagy gyalogol. Ez a katonáknál nagy gyakorlatok alkalmával igen

gyakran fordul elő. A napszurottak fejét fájdalom kezdi basogatni, arca vörös lesz, a világ elsötétedik szemei előtt s aztán összeroskad.

CSARNOK.

Az ősz ember.

Irtá: *Marossy László.*

Látjátok amaz ősz embert, ki ott fel és alá jár a platánfák között? Kopott a ruházata; itt is, ott is egy szakadás, egy feshés, mely a varrás mesterségében járhatlan kéz által van nagyjából összetűzve. Cipője rongyos; gallérnélküli ingén a felső gomb hiányzik, csak egy piszkos czérensál tartja össze. Nézzetek arcába: mély barázdák járák azt kereszttül kasul. Összenőtt, vastag szemöldökei alól bágyadt szeme majd az égen pompázó teli holdra, majd a nagy fák lombos sudaraira néz, de legtöbbször maga elé bámul a földre. Gyakran bozontos nagy bajába mélyeszi kezét, vagy övig érő ősz szakállát simogatja — bizony nem azért, hogy azt rendben tartsa. Amint így látjátok ezen magas hajlott alakot, nem is hinnétek tán, hogy ez egy ritka ember! Igen, ritka ember, a ki magát ebbe a kis faluba zárja el, holott a nagy világban mindenütt jó dolga lehetne. Mert ez ember művész és tudós, ki a magas Északtól a forró Délig sok földet bejár. Tudományát északon sajátította el. Festészetét Italiában, a művészet hazájában tanult. Legtöbbször a természet szépségeit örökíti meg. Életében csakis egy emberi alakot festett: egy ifjú leány arczképét. Ez volt utolsó műve.

Most megáll, leemel kalapját; a hold sápadt sugarai megvilágítják ezüstszínű haját. Nem a kor fehérité meg e fűrtöket. E férfi csak negyven éves.

Az utolsó festményről, az ősz fűrtökről tanulságos mesét tudok.

A művészt minden gondolata és minden tette jellemzi. Nagy Ernő a szó teljes értelmében művész volt. Minden szép és jó iránt fogékonysággal birt és mélyen, hően tudott érezni. Fölötte heves természet: eddig csak a remekművek csodálásában nyilvánult. A szerelem meg nem tette próbára a 26 éves ifjú szívet és így a barátság annál bővebb tápot nyerhetett tiszta lelkületében.

Egy napon Józsi barátjához jött.

— Isten hozzádot jöttem mondani, Józsi barátom.

— Hogyan? — kérde ez. — Elutazol?

— Igen, elutazom messzire és csak sok idő múlva térek vissza.

— Messzire? — Hová?

— Már régóta táplálom a vágyat, hogy Itáliát, a művészet hazáját megláthassam. A zord Északot ismerem már; most Délre fordulok. Nem jössz velem?

— Lehetetlen. Hivatalom ide köt.

— Akkor Isten veled, jó barát! Isten veled!

— Jó utat, Isten veled!

A két barát ölekezett és Ernő a vasúthoz sietett.

Három nap múlva Velencében volt. A művész tekintetével nézte az uszó város minden nevezetességét. Megesodálta a Ponte rialto nagy ívét, az oszlopcsarnokokkal körülvett Sz. Markus teret görög-arab stílusban épült nagyszert templomával, a San-Giorgio maggiore, Santi Giovanni e Paolo és Santa Maria della Salute templomokat; megilletődve állott a sóhajok hídjá és a piombi előtt. Minden, amit látott, egész lényét foglalta el, mert megtudta érteni a múlt idők nagyszerű maradványait.

Egy izben a Gindecca szigetről a belvárosba jött. A ringó gondola gyorsan siklott tava a lagúnák között. Nagy Ernő a nap bacsuját nézte, mely a szigetvárosban oly gyönyörű látványt képez. Egyszerre éles sikoly ütötte meg fülét. Odatekielve, alig néhány lépésnyire egy hullámokkal küzdő alakot vett észre. Nagy Ernő a vízbe dobta magát, hogy a veszélyben levőt elragadjja a hullámoktól, de későn jött, mert a két éves, kik a vízbe esettnek gondolóját kormányozták, már kimentették a lánykát, kinek az ijedelmén kívül más baja nem esett. Nagy visszaesett csolnakára és sietve folytatta útját, mert az est hűvös volt. Midőn a megmentettek gondolája mellett haladt el, gyönyörű leány tekintett reá bálás pillantással. „Signore!” hangzott feléje idegen kiejtéssel. Megállítá gondolóját. Egy úr lépett át hozzá és hálálkodva szorongatta kezeit, majd névjegyet adott neki át, melyen e szók voltak olvashatók:

„Nyágai Torday Gusztáv birtokos“. Azután írónal: „Piazzetta casa di Sansovino.“

Nagy Ernő lakásán kész börtöndjei várták. Másnap kora hajnalban Nápoly felé indult.

Nápoly három fasorral ékeskedő Chiaja útján

sétált Nagy. A számtalan szobor, megannyi remekmű, melylyel ez út bővelkedik, egészen lekötötte figyelmét. Épen a villa realet díszítő Farnese csoportot szemlélte, midőn tiszta magyarsággal nevét hallotta kimondani.

Csodálkozva tekintett fel. Egy férfi állott előtte, ki karján két hölgyet vezetett. Nagy előtt nem voltak ismeretlenek a férfi vonásai, mégsem tudta, hogy ki a leányok.

— Nagy ur, én nem ismer engemet, a mint látom. Velencében találkoztunk ezelőtt két héttel, midőn ön leányomért életét tette kockára. Ön akkor elutazott előlünk, de most nem fog szabadulni. — Nőm, — Margit leányom, szól azután a hölgyeket bemutatva.

— Most rajtam a sor bálamat kifejezni, mondá a szép leány kecses mozdulattal nyújtva kezét a szemlélésében elmerült ifjúnak.

— A hálára való kötelezettséget még akkor sem ismerném el, ha szerencsés lehettem volna nagysádat megmenteni; így azonban még kevésbé illet az engemet.

— Nemes tettének érdemeiből mitsem von le az, hogy mások által megelőztetett leányom megmentésében, szólta a mama.

Tordayék meghívták Nagyot, hogy az estét velük töltsön. Azután elindultak lakásuk felé.

Margit bájos leányka volt.

Nagy örömmel töltötte idejét a Torday család körében. A kedves Margit mind mélyebb benyomást gyakorolt reá. Hisz oly kedvesen tudott csodálkozni a szép vidéken, oly szívrehatóan tudta örömét kifejezni, minden tette oly nőies és határozott, minden gondolata oly tiszta volt, hogy elragadá a legkeményebb szívet is.

Az ifjú művész mindaddig nem érezte a reá gyakorolt benyomás nagyságát teljes mérvben, míg Tordayt és családját fontos ügyek haza nem szelítették. Csak midőn egyedül maradt, tudta meg, mivé lön reá nézve a szép Margit. Az ifjú gondolatai szüntelenül a kedves leánynál voltak. Ecsete, mely eddig csak az örökszép természetet festé, nem akart most engedelmessé, szüntelenül azon szép éjszemek, bihorajkak lebegtek előtte és félig akaratlanul, de mégis örömmel festé le az elutazottnak arczképét. És oh mily tökélylön a kép teremtve! A szép ajkak hamis mosolyát a sötét szemek érzéstei tekintetét mintha a természet lehelt volna az életben vászonra! Maga a művész is csodálta saját művét.

Két hó múlva kimondhatlan vágy ébredett szívében. Haza! haza! A szép fekvésű város minden regényessége és műremeke elvesztette előtte értékét, csak oda vágyott, hol szerelmének tárgyát lelheti. Nem tudott többé a vágnak ellentállni.

Szép szeptemberi estén érkezett a fővárosba. A folyó partja fényben uszott; a járókelők sokasága mint tengerhullámok mozogtak fel és alá. Nagy gyors léptekkel sietett barátja lakására. Csak őt akarta üdvözölni, azután tovább.

Egy utcaszegletnél mintha villámesapás érte volna. A magas kétemeletes ház kapujánál egy csoportot vett észre. Torday neje és leánya volt ott egy férfivel, kiben Mezeire ismert. Margit odahajolt Mezeihez, ki benső tekintettel forró csókot nyomott a kedves kezére.

Megkövülten állott egy ideig a szegleten; azután gyilkos gondolattól üzetve futott haza. Ott az ágyra dőlve sirt és átkozta kegyetlen sorsát.

— A leány engem szeretett! mormogta összeszorított fogai között. Édes mosolya, szívélyes magaviselete, hangja, de még háláérzete is bizonyítja ezt. És a barát, kiért mindent feláldoztam volna, a barát elidegenítette a leánykát! Oh!

Majd felugrott fekhelyéről és hosszan elmerülve nézte Margit arczképét. E szemek, ez ajkak, ez arc, e mosolygás esalta volna meg őt? Nem, nem lehet! Az álnok barát tette tönkre boldogságát. Ez álnok barát lakoljon büneért!

A vak szenvedély borzasztó gondolatokat szült agyában. A csak nemrég bű Nagy bosszuért lihegett. Egész éjén át nem jött álom szeméire.

Másnap komor, rideg tekintettel nyitott be Mezeihez, kinél épen egy ismerőse időzött. Nagyot meglátva örömtelen ugrott fel és ölelésre tárt ki karjait. De a karok csakhamar visszaestek, midőn az érkezőnek roszat jósó tekintetét meglátta.

— Ismered Torday Margitot? — kérde Nagy hevesen.

— Ismerem. — Miért e kérdés?

— Tudod e, hogy Margitot én is ismerem?

— Tudom. — De hát...

— Hallottad-e, hogy mely alkalommal ismerkedtünk meg?

— Hallottam. De szólj, mire valók mindezen kérdések?

— És tudod-e azt is, kérde Nagy, alig tojthatván

vissza kitérőfélben levő dübét, — tudod-e azt is, hogy mi, Margit és én, szeretttük egymást?

— Azt nem tudtam. Az nem is igaz!

— Nem? Nem-e?

Nagy Mezeit fékezhetlen dühvel kétszer arcul ütötte, azután gyorsan megfordult és elsietett, hevesen csapva be maga után az ajtót.

Még az nap délután Mezei két megbízottja jelent meg Nagynál, ki szintén megnevezte segédeit. A párbaj elkerülhetlenné vált.

Mezeinek szívet maró kín dulta. Nagynak magaviselete megfajthatatlan talány volt előtte. Ismerte ugyan a viszonyt, mely Margit és Nagy közt létezett, de ez korántsem menthette e sértő eljárást. Hiszen Margit maga mondta el a történeteket és semmisem mutatta, hogy Nagyot szeretete volna.

Másnap reggel a főváros közelében levő erdőben ugyanazon időben két kocsi állott meg egy tisztáson. Egyikről Nagy szállott le két kísérőjével, a másikról Mezei tanúival. Hideg udvarias üdvözlés után a tanúk egyike békéltető kísérletet tön, melyet Nagy kezének heves és tagadó mozdulatával hiúsított meg. Mezei szomorúan nézte volt barátját: azon gondolkodott, miként változhat a legnagyobb rokonszenv ily hamar legyőzhetlen ellenszenvvé. A tanúk egyike most kimérte a távolságot, egy másik a pisztolyokat töltötte meg. Mezei a tanuknak két levelet adott át, azután az ellenfelek kiálltak. Mezei egy mozdulatot tett Nagy felé de majd legyőzve vágját, kijelölt helyét elfoglalta. Mos mindketten lövésre emelték fegyverüket. Mezei arcán a fájdalom jele mutatkozott. A jeladó taps elcsattant. Ekkor lövés dördült el és Mezei szívéhez kapva szótlanul leroskad. A sebesült megtört szeméinek vádló tekintete érte Nagyot; azután bezárultak örökre... meghalt.

A kiszenvedettnek egyik tanuja levelet adott át Nagynak, ki sietve ment kocsiához és elhajtattott. Utközben felbontotta a levelet, mely így hangzott:

„Kedves Barátom! Irányomban tanusított eljárásod megmagyarázhatlan előttem és szívemet mélyen szomorította. Hiszem, hogy jogosan tetted, amit tettél és ezen hitben veszek téled bucsút. Ha van miért megbocsátanom, akkor teljes szívemből megbocsátok. Isten veled! Vigasztald kedves szegény menyasszonyomat, feledhetlen Margitomat. A viszontlátásig! Elj boldogan! Ferencz“

Nagyot szédülés fogta el. Most a lövés eldördülte után mindjárt egész más színben látott mindent. Ujra elolvasta a levelet és rettenetesen terhelő vádként látta e szót: menyasszonyom!

Mekkora boldogságot semmisített meg!

— Meggyilkoltam a hű barátot! hangzott fel benne az önvád szava! Mi jögon tettem ezt? Hisz Torday Margit egyetlen szóval sem biztatott! Legfeljebb báláját róta le irántam. És én balga, mindjárt reményt merítettem ebből!

Lakására érve megsemmisülten roskadt pamlagára. Azon gondolatra, hogy Mezeit megölte, Margitot szerencsétlenné tette, majdnem megőrült. Sokáig fekhett egy teljes apathiában, midőn egyszerre felugrott.

— Talán mégsem halt meg! — és elfutott.

Mezei lakásán csak a holtestet látta. Lelkiismeretének borzasztó hangja tovább üzte, de sehol, sehol nem lelt nyugtot. A megtört szemek vádló tekintete követte mindent.

Felejtene! . . . Felejtene! . . .

Bentazte az összes országokat, mindenütt feledtető szórakozást keresett, de sehol sem talált. A megtört szemek vádló tekintete követte mindenütt.

Utja egyizben Domanidra vezette. Anélkül, hogy tudná, hol van, érkezett meg, másként tán kerülte volna e helyet. A faluban díszes gyászmenettel találkozott. A koporsón e szavak voltak olvashatók:

„Torday Margit 19. éves.“

Örülként hagyta el a falut, örülként futott tovább faluról falura.

Ezen látvány még inkább megrezdítette, s azon idő óta egymagában él s nyugta sehol de sehol sincs. A kinok s gyöttrődések szegénnyt egész ősz emberré tették, mert a megtört szemek vádló tekintete követi.

Szegény hazátlan, szegény elátkozott ősz ember!

Nyilttér. *)

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem“ 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban **Privát fogyasztóknak** postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva — **mintákat pedig postafordultával** küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai cs. és kir. ud. vari szállító **Zürichben.**

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

*) E rovatban megjelenő közleményekért semmi felelősséget nem vállal a szerk.

A MAGYAR KIRALYI

Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

— BUDAPEST, Váci-körút 32. szám. —

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplőgarnitúráit, ipari czélokra alkalmas „Compound” locomobiljait teljesen vashól készült szalmakaszalóségeit, gőskukoriczamorzsolót, Stibor-féle körfürészeit „Millenium” kaszáló- és arató gépeit; továbbá Sack-féle ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.

— Árjegység ingyen és bérmentve. —

Raktár minden gyógyszerárban.

A SZÉPSÉG

emelésére, tökéletesítésére és fentartására legkitűnőbb, teljesen ártalmatlan vegytiszta és zsírmentes készítmény a

Margit-Crème.

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szünteti a szeplőt, májfoltot, pörsest, pattanást, bőrképződést (mitesszer) és minden más bőrbajot. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üde, bájos arczszínt kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az arczon levő ráncokat masage által tűntetik el. Erre kiválóan alkalmas a Margit-Crème. Ha az arczot napoként Margit-Crémével masszírozzuk nemcsak a szeplők, májfoltok és egyéb arcztisztatlanságok tűnnek el, hanem a ráncok, himlőhelyek és egyéb rendellenességek, melyek öregség, gondok, betegség stb. okoztak.

Övszer a nap és szél befolyása ellen. Nappal is használható. Nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit hölgyor 60, Margit szappan 35, Margit fogpep (Zahn pasta) 50 kr.

Rosetter hajregenerator az ősz hajnak eredeti színt adja vissza 1 ft.

Hájszókító bármily haját aranyzókére fest 50 kr. és 1 ft.

Tanochinin pomade legjobb hajapoló és növesztő 35 és 50 kr.

Világosvári Bohus bajuszpedrő delezeg, szép bajusz nevelésére 25 és 35 kr.

FÖLDESKELEMEN

Arad, Dedk Ferenc-utca 12.

Bel- és külső gyógyászati és higiénikus különlegességek, kötszerek, toalette cikkek raktára. Telefon 111. sz.

Főraktár GÖTH GYULA Gyulafehérvárt.

3 frton felüli rendelmények bérmentve küldetnek.

Csak akkor valódi, ha minden doboz címeres végjeggyemmel van leírva.

Óvakodjunk a hamisításoktól és utánzatoktól.

M é s z

kapható 10.000 kgr. vagy fél kocsinként kocsi rakva hivatalosan utánmérlegelve

Maderspach Victor gépészmérnök Banyiczai mésztelepén, állomás Banyicza

70 azaz hetven forintjával, * * * * *

* * * * * kiválasztott darabos mész hetvenöt forinttal.

Szállítás megrendelés után azonnal fogantatottatik.

ÉRTESÍTÉS.

Munkát a hazai iparosnak.
Mert csak úgy halad iparunk

Alólirott van szerencsém tisztelettel értesíteni a n. érd. közönséget, hogy Gyulafehérvárt a m. kir. adóhivatal udvarán egy minden igényeknek megfelelő

CZIPÉSZ-MŰHELYT

nyitottam, a melyben személyes vezetésem mellett készíttetnek minden minőségű férfi és női czipők a legjobb kivitelben és legjutányosabb árban.

Elvállalok továbbá bármilyen szakmába vágó javításokat szintén jó kivitelben és olcsó árak mellett.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve vagyok teljes tisztelettel SZHAGA EDE férfi és női czipész.

Szám 3678—1899 tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy Weisz József Paulini Mihály Weisz Mátyás végrehajthatónak Olteán Juon Maice Petru és Murtya Petru végrehajtást szenvedő ellen 151 ft 34 kr tökéletesítés és járuléka iránti végrehajtás ügyében a tartariai 459 sz. tjkvben A + 1 rdsz. 747 hrsz. 2 rdsz. 786/3 hrsz. ingatlan; a tartariai 271 sz. tjkvben A + 1 rdsz. 364 hrsz. 365/1. hrsz. 1/2 rész a tartariai 272 sz. tjkvben A + 1 rdsz. 535 hrsz. 2 readsz. 1344 hrsz. 3/4 rész és a tartariai 489 sz. tjkvben A + 1 rdsz. 562. 771. hrsz. alatti ingatlan 1/2 részre összesen 339 ft 80 kr. becsárban az árverést elrendelte és hogy a fent megjelölt ingatlanok az 1899 évi augusztus hó 23-ik napján d. e. 9 órakor Tartari községbázánál megtartandó nyilvános árverésen a kiáltási áron alól is el fog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóságtól.

Kelt Gyulafehérvárt 1899. évi június hó 21.

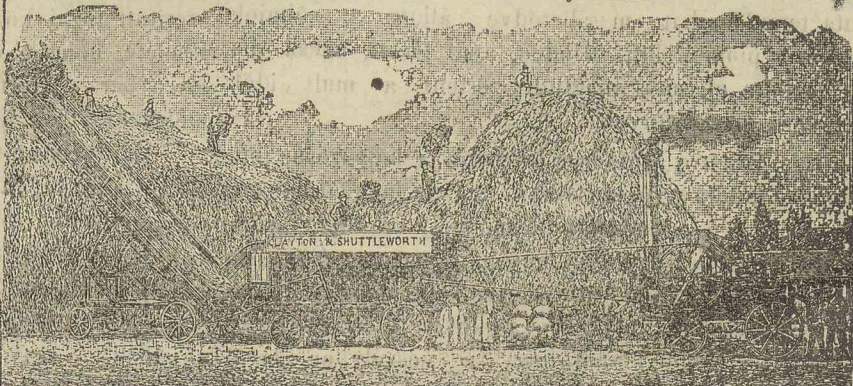
A kivonat hitelességét igazolja.

N a g y K á l m á n t k v i k i a d ó.

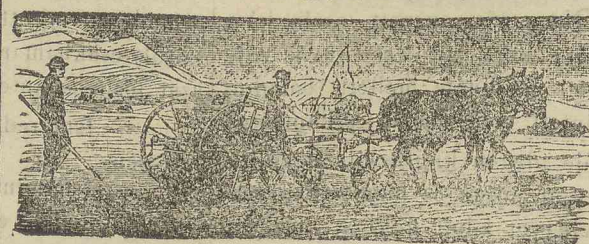
Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút. 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

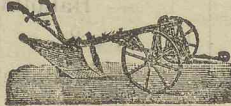
Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, továbbá járgány-cséplőgépek, löher-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák.

„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, szecsavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrő-malmok, egyetemes acél-ekék,

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegységek kiadatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszor ellentét az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közvényenél, csúznál, tagzsággatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Posztőszéjjelküldés csak magánosoknak.

Egy vég, 3-10 m. hosszú, teljes ürtöltőnyek ára csak

frt 2-80 jó
8-10 jó
4-80 jó
8-10 jó
7-75 finom
9-10 finom
10-60 legfinomabb
12-40 angol
18-95 kamgarn

valódi gyapjából.

Posztőgyári raktár Kiesel-Amhof Brünben.

Minták ingyen és bérmentesen. — Minták szállítás. Magánvevők figyeljenek! Csak közvetlenül vásárolhatnak az értékek megfelelően. Fővilágosítással és bizonyításképpen csak Krausz Adolf posztőkereskedő Budapestben a szabónak, ha mintakönyvből tesz rendelést, a következő ajándékot adja: 10 ft vásárlásnál egy nadrágot 50 kr.-ért, 80 ft „ „ egy öltönyt 1 ft-ért, 80 ft „ „ finom öltönyt egészen ingyen. Ezenkívül a szabó még a következő engedményt kapja: 3 ftot méterje után, s külön, 20%-ot. Ezeket az ajándékokat a magánvevő fizeti, ha Krausz Adolf mintakönyve után a szabónál vásárol.

Nyom. Papp Györgynél Gyulafehérvárt.